

Brüssel, 18.11.2021
C(2021) 8442 final

KOMISJONI TEATIS

Praeguse COVID-19 puhangu kontekstis majanduse toetamiseks võetud riigiabi meetmete ajutise raamistiku kuues muudatus ja dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ lisa muutmine

KOMISJONI TEATIS

Praeguse COVID-19 puhangu kontekstis majanduse toetamiseks võetud riigiabi meetmete ajutise raamistiku kuues muudatus ja dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ lisa muutmine

1. SISSEJUHATUS

1. 19. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“¹ (edaspidi „ajutine raamistik“). 3. aprillil 2020 võttis komisjon vastu esimese muudatuse, et võimaldada abi andmist COVID-19 jaoks oluliste toodete uurimise, katsetamise ja tootmise kiirendamiseks, töökohtade kaitseks ja majanduse edasiseks toetamiseks praeguse kriisi ajal². 8. mail 2020 võttis komisjon vastu teise muudatuse, et veelgi kergendada kriisist mõjutatud ettevõtjate juurdepääsu kapitalile ja likviidsusele³. 29. juunil 2020 võttis komisjon vastu kolmanda muudatuse, et toetada veelgi mikro-, väike- ja idufirmasid ning stimuleerida erainvesteeringuid⁴. 13. oktoobril 2020 võttis komisjon vastu neljanda muudatuse, et pikendada ajutise raamistiku kehtivust ja võimaldada abi, millega osaliselt katta kriisist mõjutatud ettevõtjate katmata püsikulud⁵. 28. jaanuaril 2021 võttis komisjon vastu viienda muudatuse, et pikendada ajutise raamistiku kehtivust, kohandada selles sätestatud abi ülemmäärasid ja teatavatel tingimustel võimaldada tagasimakstavate vahendite otsetoetusteks konverteerimist⁶.
2. Ajutise raamistikuga soovitakse tagada sobiv tasakaal ettevõtjatele antavate abimeetmete positiivse mõju ning konkurentsile ja kaubandusele siseturul avalduda võiva negatiivse mõju vahel. Riigiabi kontrolli sihipärane ja proportsionaalne kohaldamine tagab, et riiklikud toetusmeetmed on tulemuslikud ning aitavad raskustesse sattunud ettevõtjatel COVID-19 pandeemia ajal toime tulla, piirates samal ajal põhjendamatuid moonutusi siseturul, säilitades siseturu terviklikkuse ja tagades võrdsed tingimused. See aitab kaasa majandustegevuse jätkumisele COVID-19 pandeemia ajal ja annab majandusele tugeva aluse kriisist taastumiseks ning kiirendab vajalikku rohe- ja digipööret kooskõlas ELi õiguse ja liidu eesmärkidega.
3. Vaja on pikendada ajutises raamistikus sätestatud meetmete kohaldamist kuni 30. juunini 2022; kohandada katmata püsikulude meetmete ülemmäärasid, et leevendada praeguse kriisi pikaajalist majanduslikku mõju; võimaldada investeerimistoetust kestlikuks taastumiseks ja maksevõime toetamiseks ning täpsustada ja muuta tingimusi, mis kehtivad teatavate ajutiste riigiabimeetmete kohta, mida komisjon peab COVID-19 pandeemiast põhjustatud majanduslike häirete kontekstis kõigis liikmesriikides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks. Samuti tuleks pikendada

---

¹ Komisjoni 19. märtsi 2020. aasta teatis, C(2020)1863, ELT C 091I, 20.3.2020, lk 1.

² Komisjoni 3. aprilli 2020. aasta teatis, C(2020)2215, ELT C 112I, 4.4.2020, lk 1.

³ Komisjoni 8. mai 2020. aasta teatis, C(2020)3156, ELT C 164, 13.5.2020, lk 3.

⁴ Komisjoni 29. juuni 2020. aasta teatis, C(2020)4509, ELT C 218, 2.7.2020, lk 3.

⁵ Komisjoni 13. oktoobri 2020. aasta teatis, C(2020)7127, ELT C 340I, 13.10.2020, lk 1.

⁶ Komisjoni 28. jaanuari 2021. aasta teatis, C(2021)564, ELT C 34, 1.2.2021, lk 6.

dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“⁷ lisas sätestatud turukõlbliku riskiga riikide loetelu väljajätmist.

4. Esiteks tuleb komisjon meelde, et ajutise raamistiku kehtivusaeg pidi lõppema 31. detsembril 2021. Ka oli ajutises raamistikus ette nähtud, et tähtsatel konkurentsiga seotud või majanduslikel kaalutlustel vaatab komisjon selle raamistiku enne 31. detsembrit 2021 uuesti läbi.
5. Neil asjaoludel hindas komisjon jätkuvat vajadust ajutise raamistiku alusel antava abi järele, et otsustada, kas seda on vaja jätkata ka pärast 31. detsembrit 2021. Eelkõige kaalus komisjon järgmisi asjaolusid: ühest küljest majandusliku olukorra arengut COVID-19 pandeemiast tingitud erandlikes tingimustes; teisest küljest ajutise raamistiku sobivust tagamaks, et riiklikud toetusmeetmed aitavad mõjutatud ettevõtjaid puhangu ajal tulemuslikult, kuid piiravad samas põhjendamatuid moonutusi siseturul ja tagavad võrdsed tingimused.
6. 2021. aasta sügisese majandusprognoosi⁸ kohaselt peaks SKP kasvama 2021. aastal 5,0 % ja 2022. aastal 4,3 % nii liidus kui ka euroalal. 2021. aasta lõpuks peaks majandustoodang jõudma taas kriisieelsele (2019. aasta neljanda kvartali) tasemele. Siiski on majanduskasvu väljavaatega seotud ebakindlus ja riskid endiselt suured, võttes arvesse COVID-19 nakkuse uut levikut teatavates liikmesriikides, suurenevaid pingeid tarneahelates ja energiahindade tõusu.
7. Liikmesriigid on ulatuslikult kasutanud ajutise raamistiku võimalusi vahendina, mille abil tulla toime nende majandust mõjutavate suurte majandushäiretega ning soodustada sellise majandustegevuse arengut, mis on vajalik COVID-19 pandeemiaga võitlemiseks.
8. Kuna ajutine raamistik on olnud kasulik vahend pandeemia majanduslike tagajärgedega toimetulekuks ja arvestades liikmesriikidelt saadud tagasisidet, leiab komisjon, et ajutises raamistikus sätestatud meetmete piiratud pikendamine kuni 30. juunini 2022 on asjakohane tagamaks, et riiklikud toetusmeetmed aitavad mõjutatud ettevõtjaid puhangu ajal tulemuslikult ning säilitavad samas liidus siseturu terviklikkuse ja tagavad võrdsed tingimused. Piiratud pikendamine tagab ka selle, et kriisist ikka veel mõjutatud ettevõtjaid ei ole vaja vajalikust toetusest järsult ilma jätta. Selle asemel teeb see võimalikuks kooskõlastada toetuste järkjärgulist lõpetamist vastavalt sellele, kuidas majandus paistab taastuvat. Järkjärgulise lõpetamise puhul tuleb arvesse võtta erinevusi majanduse taastumises, sest eri liikmesriikides on sektoreid ja piirkondi, mis on teistest endiselt maha jäänud. Praegu kättesaadava teabe põhjal peab komisjon tõenäoliseks, et jaotistes 3.1–3.12 nimetatud olemasolevat liiki meetmeid ei ole vaja pikendada veel kauemaks kui 30. juunini 2022. Eriti kehtib see olemasolevate likviidsusmeetmete kohta siis, kui uued tulevikku suunatud võimalused seoses investeerimistoetustega majanduse kestlikuks taastumiseks ja maksevõime toetamiseks peaksid olema majanduse taastumise etapis sobivamad, et arvestada ettevõtlusvajadustega ja poliitiliste eesmärkidega, sealhulgas selleks, et piirata põhjendamatuid moonutusi siseturul.

---

⁷ ELT C 392, 19.12.2012, lk 1.

⁸ Euroopa Komisjon, majandus- ja rahandusküsimused: 2021. aasta sügisprognoos (vaheprognoos) (november 2021).

Komisjon jälgib siiski olukorda jätkuvalt tähelepanelikult ja hindab, kas meetmeid on oluliste konkurentsi- või majanduskaalutluste alusel vaja veel laiendada ja/või kohandada.

9. Samuti peab komisjon vajalikuks kohandada jaotises 3.1 sätestatud abi ülemmäärasid kooskõlas kõnealuse pikendamisega.
10. Teiseks, võttes arvesse COVID-19 pandeemia jätkuvat mõju ja ajutise raamistiku vastuvõtmisest möödunud aega, leiab komisjon, et on vaja suurendada abi ülemmäärasid. Need on sätestatud kõnealuse raamistiku jaotises 3.12, mis võimaldab sihipäraselt toetada ettevõtjaid, keda on tabanud suur käibekaotus.
11. Kolmandaks on mitu liikmesriiki rõhutanud vajadust vähendada ettevõtete maksejõuetuse riski, luues täiendavaid võimalusi võlgade ümberkujundamiseks ja tagasimakstavate abivahendite konverteerimiseks muus vormis abiks (nt otsetoetusteks)⁹. Komisjon leiab, et nende probleemide lahendamiseks ja ettevõtete maksejõuetuse riski maandamiseks on vaja kuni 30. juunini 2023 võimaldada tagasimakstavate abivahendite konverteerimist ajutise raamistiku jaotiste 3.1 ja 3.12 kohaseks muus vormis abiks, eeldusel et kohaldatavate jaotiste tingimused on täidetud¹⁰. Lisaks leiab komisjon, et jaotistes 3.1, 3.3 ja 3.12 nimetatud tagasimakstavad vahendid võivad vajada ümberkujundamist kooskõlas asjaomaste finantsvahendajate tavapärase usaldatavusalaste tavadega. Sellist ümberkujundamist peetakse siseturuga kokkusobivaks, kui see viiakse lõpule hiljemalt 30. juuniks 2023 ja käesolevas teatises täpsustatud tingimustel. Eelkõige peab selline ümberkujundamine vastama kohaldatavates jaotistes sätestatud tingimustele ega tohi viia algselt antud summade suurenemiseni.¹¹
12. Lisaks selgitatakse käesolevas teatises, et liikmesriigid võivad pikendada ajutise raamistiku jaotiste 3.1, 3.2 ja 3.12 alusel antud garantiide kestust ka ajani pärast kõnealuse raamistiku kehtivusaja lõppu, eeldusel et nendes jaotistes ja jaotises 3.4 sätestatud tingimused on täidetud. Sellise pikendamise tingimused tuleks sätestada riigi ja krediidi- või finantseerimisasutuse vahelistes esialgsetes garantiilepingutes. Need tingimused ei tohiks jätta liikmesriigi ametiasutustele tagatise kestuse pikendamisel kaalutlusõigust. Lõplikele abisaajatele tuleb algsel rahastamisel teada anda, et nad võivad taotleda kõnealuse rahastamise tähtaja pikendamist, ilma et see piiraks krediidi- või finantseerimisasutuste õigust selline taotlus kooskõlas oma standardpõhimõtete ja -menetlustega heaks kiita või tagasi lükata¹².
13. Neljandaks leiab komisjon, et liidu majanduse taastumine sõltub suuresti vaktsineerimisprogrammide kiirusest ja viiruse võimalike variantide levikust, aga ka

---

⁹ Vt ka Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avaldatud „Prevention and management of a large number of corporate insolvencies“ (aprill 2021).

¹⁰ Komisjon selgitab, et 13. oktoobri 2020. aasta teatise (C(2020)7127, ELT C 340I, 13.10.2020, lk 1) punkti 9 kohaldatakse ka ajutise raamistiku jaotise 3.12 kohaselt antud abi suhtes.

¹¹ See ei piira võimalusi anda ajutise raamistiku alusel uut abi, mida võib kasutada olemasolevate vahendite tagasimaksmiseks, tingimusel et kõnealuses raamistikus sätestatud asjakohased tingimused on täidetud. Abi, mis maksti tagasi enne uue abi andmist või selle andmisega samal ajal, ei võeta asjaomase ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.

¹² Pikendamine ei tohiks kaasa tuua aluseks oleva vahendi suhtes kohaldatavate intressimäärade või teenustasude suurenemist (sealhulgas lõpliku abisaaja reitingu langetamise tõttu, isegi kui see juhtub enne pikendamistaotluse kohta otsuse tegemist).

muudest tundmatutest teguritest, nagu rahvusvahelise majanduse olukord ning ettevõtete ja kodumajapidamiste käitumine kulutamisel ja investeerimisel.

14. Komisjon tuletab meelde, et kriisijärgsete investeeringute vähenemise oht realiseerus liidus 2008. aasta kriisile järgnevatel aastatel, sest erasektori võlakoormus oli suurenenud. Kui praegune kriis lõpeb, võivad finantsraskused, riskikartlikkus ja vaba tootmisvõimsus mõnes sektoris pärssida ka ettevõtete investeeringuid ja seega pikaajalist majanduskasvu.
15. On asjakohane pakkuda liikmesriikidele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel täiendavaid võimalusi varadesse tehtavate investeeringute otseseks toetamiseks ning luua vahend Euroopa ettevõtete omakapitalipositsiooni parandamiseks, lisades uue jaotise, mis käsitleb investeerimistoetusi majanduse kestlikuks taastumiseks, samuti uue jaotise, mis käsitleb maksevõime toetamist. Komisjon leiab, et sellega paralleelselt on vaja piiratud aja jooksul kohaldada individuaalse teavitamise kohustust paindlikumalt seoses konkreetsete olemasolevate suuniste kohaste kavadega, millel on sissenõudmise seisukohast eriline tähtsus.
16. Ühest küljest peaks investeerimistoetus hõlbustama sellise majandustegevuse arendamist, mis on vajalik, et taas jõuda kestliku pikaajalise majanduskasvuni, saada üle kriisi negatiivsest majanduslikust mõjust, sealhulgas investeeringute puudujäägi suurenemisest. Samuti peaks see toetama tuleviku huvides vastupidavat majandust, piirates samal ajal mõjusalt võimalikku negatiivset mõju konkurentsile ja kaubandusele.
17. Selline tugi võib samuti aidata liikmesriikidel eelkõige arendada majandustegevust, mis on vajalik rohe- ja digipöörde eesmärkide saavutamiseks ning majanduse taastumise toetamisel rohelisema ja digitaalsema tuleviku ülesehitamiseks, tugevdades samal ajal vastupidavust ja säilitades võrdsed võimalused. See on omal kohal ka viivitamatute lühiajaliselt kriisidele reageerimise meetmete järkjärgulisel lõpetamisel, eelkõige seoses likviidsustoetusega, ning toetab üleminekut majanduse pikaajalisema taastumise soodustamisele. Selleks, et täiendavatel investeerimiskulutustel oleks kavandatud mõju, tuleks selle meetme kohaldamist piirata kuni 31. detsembrini 2022.
18. Pandeemia ja COVID-19 viiruse leviku tõkestamiseks liikmesriikide võetud meetmed tõid kaasa majandustegevuse, eelkõige investeeringute kohese vähenemise enneolematu ulatuses. Võttes arvesse kriisist tingitud erandlikke asjaolusid, leiab komisjon, et käesoleva muudatuse jaotiste 3.13 sätteid võib kohaldada pärast 1. veebruari 2020 antava abi suhtes, kui kõik tingimused on täidetud ja eelkõige kui on võimalik tõendada ergutavat mõju. Sellistel meetmetel peab olema sama eesmärk nagu on sätestatud jaotistes 3.13, nimelt peavad need pakkuma stiimulit, et ületada investeeringute puudujääk, mis on kriisi tõttu majanduses tekkinud.
19. Teisest küljest on maksevõimetoetus majandustegevuse arendamiseks paljudes sektorites olulisel kohal, kui ettevõtjatel tuleb kriisi tõttu toime tulla suurema võla suhtarvuga. Võttes arvesse võlakoormuse üldist makromajanduslikku suurenemist, võivad liikmesriigid püüda pakkuda ettevõtjatele lihtsamat juurdepääsu omakapitali vormis erainvesteeringutele, piirates samal ajal võimalikku negatiivset mõju siseturule. Selline toetus võib olla majanduse taastumise tugevdamisel olulisel kohal. Maksevõime toetamise seda liiki meetme pikem kohaldamisaeg on asjakohane,

arvestades selliste kavade loomise keerukust ja selleks kuluvat aega. Seda arvesse võttes peaks seda liiki meetme kohaldamisaeg kestma 31. detsembrini 2023.

20. Tehnilise toe instrumendi¹³ kaudu toetab komisjon liikmesriike selliste reformide kavandamisel ja rakendamisel, mille eesmärk on kõrvaldada investeringute puudujääk ning kiirendada rohe- ja digipööret. Liikmesriigid võivad tehnilise toe instrumendi kaudu taotleda toetust maksevõimet toetavate meetmete kavandamisele ja kasutuselevõtmisele.
21. Viiendaks on ajutise raamistiku kohaldamine näidanud vajadust lisada raamistiku teistesse punktidesse täiendavaid selgitusi ja teha neis muudatusi, eelkõige jaotistes 1.3, 3.11 ja 4, ning lisada jaotistes 3.13 ja 3.14 uued vahendid.
22. Seepärast võivad liikmesriigid kavandada komisjoni poolt ajutise raamistiku alusel heakskiidetud olemasolevate abimeetmete muutmist, et pikendada nende kohaldamisaega kuni 30. juunini 2022, lubada teatavate instrumentide ümberkujundamist või konverteerimist kuni 30. juunini 2023, kehtestada uusi meetmeid, millega toetatakse kestliku taastumise investeringuid kuni 31. detsembrini 2022, või uusi maksevõime toetamise meetmeid kuni 31. detsembrini 2023. Liikmesriigid võivad kaaluda ka jaotist 3.12 silmas pidades olemasolevate meetmete eelarve suurendamist või muude muudatuste tegemist, et viia need meetmed vastavusse käesoleva teatisega muudetud ajutise raamistikuga. See võib hõlmata ka uute või olemasolevate kavade sihtotstarbelist kohandamist muudetud raamistiku piires sektoritele, mida kriis on konkreetsetes liikmesriikides eriti mõjutanud.
23. Liikmesriike, kes kavatsevad olemasolevaid kavasid pikendada või muuta, kutsutakse edastama loetelu kõikidest olemasolevatest abimeetmetest, mida nad kavatsevad muuta, ja esitama käesoleva teatise lisas loetletud vajaliku teabe. See võimaldab komisjonil teatatud meetmete loetelu ühe otsusega vastu võtta.
24. Lõpuks leiab komisjon, et ta peaks jätkama lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise kohaldamist ka pärast 2021. aastat, et võimaldada kooskõlastatud üleminekut tavapärasele turutavale või vajaduse korral eriskeemide vastuvõtmist kohaldatavate eeskirjade alusel. Seega pikendatakse kõigi lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise lisas esitatud turukõlbliku riski riikide loetelus olevate riikide loetelust ajutist väljajätmist kuni 31. märtsini 2022.
25. Komisjoni teatises lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse kohta on sätestatud, et turukõlblikke riske ei tohi katta liikmesriikide tagatavast ekspordikrediidikindlustusest. COVID-19 pandeemia tagajärjel leidis komisjon märtsis 2020, et lühiajalise ekspordikrediidi jaoks üldiselt puuduvad piisavad erakindlustusvõimalused, ning jõudis seisukohale, et kõik kaubanduslikud ja poliitilised riskid, mis on seotud ekspordiga lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise lisas loetletud riikidesse, on kuni 31. detsembrini 2020 ajutiselt turukõlbmatud¹⁴. Komisjon pikendas 13. oktoobri 2020. aasta teatisega ja

---

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

¹⁴ Komisjoni teatis, millega muudetakse dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ lisa (ELT C 101I, 28.3.2020, lk 1).

28. jaanuari 2021. aasta teatisega kõnealust ajutist erandit vastavalt kuni 30. juunini 2021 ja 31. detsembrini 2021. Praegune lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatis aegub 31. detsembril 2021 ja see asendatakse uue teatisega, milles samuti turukõlbmatu riski kriteeriumi arvesse võetakse.

26. Seoses jätkuvate raskustega, mis on tingitud COVID-19 pandeemiast, ja kooskõlas lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise punktidega 35 ja 36 korraldas komisjon avaliku konsultatsiooni, et hinnata lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse kättesaadavust, selleks et selgitada välja, kas praegune turuolukord õigustab kõikide riikide kõnealuse teatise lisas esitatud turukõlbliku riskiga riikide loetelust väljajätmise kehtivuse pikendamist 31. detsembrist 2021 edasi.
27. Võttes arvesse avaliku konsultatsiooni tulemusi ja üldisi märke COVID-19 puhangu põhjustatud häiretest liidu majanduses tervikuna, leiab komisjon, et sellise väljajätmise pikendamine kolme kuu võrra on sobiv lahendus, et võimaldada sujuvat üleminekut enne, kui kõiki lisas loetletud riike peetakse alates 1. aprillist 2022 taas turukõlblikuks. Konsultatsiooni käigus erakindlustusandjate ja mitme liikmesriigi esitatud tõendid näitavad, et erakindlustusandjad on asunud pakkuma kindlustuskatet eksportijatele, kes tegutsevad kõige asjakohasematel turgudel. Samas paistab saadud täiendavast tagasisidest, et turusuutlikkus on endiselt ebapiisav, et katta kõik majanduslikult põhjendatud riskid, mis on seotud lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise lisas esitatud turukõlbliku riski riikide loetellu kantud riikidesse eksportimisega. Seetõttu käsitab komisjon pikendamisega kõiki lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise lisas loetletud riikidesse eksportimisega seotud kaubanduslikke ja poliitilisi riske kuni 31. märtsini 2022 jätkuvalt ajutiselt turukõlbmatutena, et tagada sujuv üleminek tavapärasele turutavale või vajaduse korral kohaldatavate eeskirjade kohaste erikavade vastuvõtmiseni.

2. AJUTISE RAAMISTIKU MUUDATUSED

28. Praeguse COVID-19 puhangu kontekstis majanduse toetamiseks võetud riigiabi meetmete ajutise raamistiku alljärgnevad muudatused jõustuvad 18. novembril 2021.

29. Lisatakse järgmine punkt 14a:

„Komisjon tunnistab, et COVID-19 pandeemia ja selle pidurdamiseks võetud meetmete tõttu on paljud ettevõtjad sattunud erandlikku olukorda. Sellises ainulaadses olukorras ja olenevalt konkreetsest juhtumist selgitab komisjon, et omapanus raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste^(*) (edaspidi „päästmis- ja ümberkorraldamissuuniste“) punktide 62–64 tähenduses jääb alla 50 % ümberkorraldamiskuludest, kuid tingimusel, et omapanuse summa jääb siiski oluliseks ja hõlmab täiendavat uut rahastamist turutingimustel. Praeguse olukorra erandlik ja ettenägematu laad võib võimaldada ka erandeid päästmis- ja ümberkorraldamissuuniste punkti 72 alapunkti c kohasest ühekordse abi põhimõttest, kui jätkuvad raskused tulenevad COVID-19 pandeemiast ja selle põhjustatud majanduslangusest, st kui asjaomane ettevõtja muutus raskustes olevaks ettevõtjaks COVID-19 pandeemia ja sellele järgnenud majanduslanguse tõttu. Kahtluste vältimiseks tuleb märkida, et jätkuvalt kohaldatakse päästmis- ja ümberkorraldamissuuniste ülejäänud sätteid, eelkõige mis puudutab ümberkorralduskava vajadust, pikaajalise elujõulisuse taastamist ja kulude jagamist.“

(*) Komisjoni teatis (ELT C 249, 31.7.2014, lk 1).

30. Punkti 22 alapunkti a juurde kuuluv joonealune märkus 19 asendatakse järgmisega:

31. „(*) Käesoleva jaotise alusel heakskiidetud kavade põhjal antud abi, mis makstakse tagasi enne jaotise kohaselt uue abi andmist, ei võeta vastava ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.“

32. Punkti 22 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a. abi kogusumma ei ületa ühelgi ajahetkel 2,3 miljonit eurot ettevõtja kohta(*). Abi võib anda otsetoetuste, maksu- ja maksesoodustuste vormis või muus vormis, nagu tagasimakstavad ettemaksed, garantiid, laenud ja omakapital, tingimusel et selliste meetmete kogunimiväärtus jääb allapoole ülemmäära 2,3 miljonit eurot ettevõtja kohta; kõik kasutatud arvud peavad väljendama brutosummasid, see tähendab, et neist ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid;

(*) Käesoleva jaotise alusel heakskiidetud kavade põhjal antud abi, mis makstakse tagasi enne uue abi andmist, ei võeta vastava ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.“

33. Punkti 22 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d. abi antakse hiljemalt 30. juunil 2022;(*)

(*) Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, peab maksukohustus, millega seoses see soodustus antakse, olema tekkinud hiljemalt 30. juunil 2022.“

34. Punkti 23 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a. abi kogusumma ei ületa ühelgi ajahetkel 345 000 eurot kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtja kohta(*) või 290 000 eurot põllumajandustoodete esmatootmisega tegeleva ettevõtja kohta(**); (***) abi võib anda otsetoetuste, maksu- ja maksesoodustuste vormis või muus vormis, nagu tagasimakstavad ettemaksed, garantiid, laenud ja omakapital, tingimusel et selliste meetmete kogunimiväärtus jääb allapoole ülemmäära 345 000 eurot või 290 000 eurot ettevõtja kohta; kõik kasutatud arvud peavad väljendama brutosummasid, see tähendab, et neist ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid;

(*) Nagu on määratletud komisjoni 27. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 717/2014 (milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45)) artikli 2 lõikes 1.

(**) Nagu on määratletud komisjoni 25. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 702/2014 (Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 1.7.2014, lk 1)) artikli 2 punktis 5.

(***) Käesoleva jaotise alusel heakskiidetud kavade põhjal antud abi, mis makstakse tagasi enne uue abi andmist, ei võeta vastava ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.“

35. Punkt 23a asendatakse järgmisega:

„Kui ettevõtja tegutseb mitmes sektoris, mille suhtes kohaldatakse punkti 22 alapunkti a ja punkti 23 alapunkti a kohaselt erinevaid maksimumsummasid, tagab asjaomane liikmesriik sobivate vahenditega, näiteks eraldi raamatupidamisarvestuse abil, et iga sellise tegevusala puhul peetakse kinni asjakohasest ülemmäärast ning et ühe ettevõtja kohta ei ületata maksimaalset 2,3 miljoni euro suurust kogusummat. Kui ettevõtja tegutseb punkti 23 alapunktiga a hõlmatud sektorites, ei tohiks ületada ühe ettevõtja kohta 345 000 euro suurust kogusummat.“

36. Punkti 23 juurde kuuluv joonealune märkus 27 asendatakse järgmisega:

„(*) Käesoleva jaotise alusel heakskiidetud kavade põhjal antud abi, mis makstakse tagasi enne jaotise kohaselt uue abi andmist, ei võeta vastava ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.“

37. Punkt 23b asendatakse järgmisega:

„23b. Käesoleva teatise kohased meetmed, mis on võetud tagasimakstavate ettemaksete, garantiide, laenude või muude tagasimakstavate vahendite vormis, võib konverteerida muus vormis abiks, näiteks toetusteks, tingimusel et konverteerimine toimub hiljemalt 30. juuniks 2023 ja järgitakse käesolevas jaotises esitatud tingimusi.“

38. Punkti 25 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c. garantii antakse hiljemalt 30. juuniks 2022;“.

39. Punkti 25 alapunkti d sissejuhatav lõik asendatakse järgmisega:

„d. laenude puhul, mille tähtaeg on pärast 30. juunit 2022, ei ületa laenu kogusumma abisaaja kohta:“.

40. Punkti 25 alapunkt e asendatakse järgmisega:

„e. laenude puhul, mille tähtaeg on kuni 30. juunini 2022, võib laenu põhisumma olla suurem kui punkti 25 alapunktis d sätestatud, kui liikmesriik põhjendab seda nõuetekohaselt komisjonile ning kui abi proportsionaalsus on tagatud ja liikmesriik tõendab seda komisjonile;“.

41. Punkti 27 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c. laenulepingud sõlmitakse hiljemalt 30. juuniks 2022 ja nende maksimaalne kehtivusaeg on kuus aastat, välja arvatud juhul kui neid ei kohandata vastavalt punkti 27 alapunktile b;“.

42. Punkti 27 alapunkti d sissejuhatav lõik asendatakse järgmisega:

„d. laenude puhul, mille tähtaeg on pärast 30. juunit 2022, ei ületa laenu kogusumma abisaaja kohta:“.

43. Punkti 27 alapunkt e asendatakse järgmisega:

„e. laenude puhul, mille tähtaeg on kuni 30. juunini 2022, võib laenu põhisumma olla suurem kui punkti 27 alapunktis d sätestatud, kui liikmesriik põhjendab seda nõuetekohaselt komisjonile ning kui abi proportsionaalsus on tagatud ja liikmesriik tõendab seda komisjonile;“.

44. Lisatakse järgmine punkt 27b:

„27b. Komisjon leiab, et juhul kui käesoleva teatise jaotise 3.1 või 3.12 kohaselt antud tagasimakstavaid vahendeid on vaja ümberkujundada, peetakse seda kokkusobivaks juhul, kui i) see põhineb konkreetse juhtumi asjaolude usaldusväärsel majandusanalüüsil osana asjaomaste finantsvahendajate tavapärastest usaldatavusalastest tavadest; ii) see vastab kohaldatava jaotise tingimustele, eelkõige minimaalsete krediidiriski marginaalide ja maksimaalse kestuse ning jaotise 3.4 nõuetele (vajaduse korral); iii) see ei too kaasa algselt antud laenusumma suurenemist ning iv) selline ümberkujundamine toimub hiljemalt 30. juuniks 2023.“

45. Punkt 33 asendatakse järgmisega:

„33. Sellega seoses leiab komisjon, et kõik kaubanduslikud ja poliitilised riskid, mis on seotud ekspordiga lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise lisas loetletud riikidesse, on ajutiselt turukõlbmatud kuni 31. märtsini 2022.“

46. Punkti 35 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a. abi antakse otsetoetuste, tagasimakstavate ettemaksete või maksusoodustuste vormis hiljemalt 30. juunil 2022;“.

47. Punkti 37 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b. abi antakse otsetoetuste, maksusoodustuste või tagasimakstavate ettemaksete vormis hiljemalt 30. juunil 2022;“.

48. Punkti 39 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b. abi antakse otsetoetuste, maksusoodustuste või tagasimakstavate ettemaksete vormis hiljemalt 30. juunil 2022;“.

49. Punkt 41 asendatakse järgmisega:

„41. Komisjon loeb ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks abikavad, mis seisnevad maksude tasumise või sotsiaalmaksete ajutises edasilükkamises, mida kohaldatakse teatavate sektorite või piirkondade või teatava suurusega ettevõtjate (sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjate) suhtes, keda COVID-19 pandeemia eriti tõsiselt mõjutab. See kehtib ka maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustustega seoses võetud meetmete kohta, mis on ette nähtud abisaajate likviidsuskitsikuse leevendamiseks ja mis hõlmavad järgmisi meetmeid (kuid ei piirdu nendega): tasumata summade maksmine osamaksete kaupa, lihtsustatud võimalused kasutada maksuvõlgade maksekavu ja võimaldada intressimaksetest vabastatud perioode, maksuvõlgade sissenõudmise peatamine ja kiirendatud maksutagastused. Abi antakse enne 30. juunit 2022 ja edasilükkamise lõppkuupäev ei ole hilisem kui 30. juuni 2023.“

50. Punkti 43 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c. palgatoetuse kavaga antud üksikabi antakse hiljemalt 30. juunil 2022; see on mõeldud töötajatele, kes oleks vastasel juhul tulenevalt äritegevuse peatamisest või vähendamisest COVID-19 pandeemia tõttu koondatud (või füüsilisest isikust ettevõtjatele, kelle äritegevust on COVID-19 pandeemia negatiivselt mõjutanud), tingimusel, et doteeritavad töötajad säilitavad alalise töökoha kogu perioodi jooksul,

milleks abi antakse (või tingimusel, et füüsilisest isikust ettevõtja asjaomane äritegevus jätkub terve perioodi vältel, mil abi antakse);“.

51. Punkt 48 asendatakse järgmisega:

„48. COVID-19 rekapitalizeerimismeetmed tuleb võtta hiljemalt 30. juuniks 2022.“

52. Lisatakse järgmine punkt 77a:

„77a. Erandina eespool märgitust ei kohaldata mittekohustuslike kupongimaksete keeldu järgmistele instrumentidele:

a) hübriidkapitaliinstrumentid, mis on emiteeritud samal ajal^(*) ja on sama allutatuse tasemega kui COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentid ja mille kupongimäär ei ületa nende COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide kuponge enam kui 150 baaspunkti. Lisaks peaksid COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentid moodustama kogu hübriidinstrumentide emissioonist rohkem kui 20 %^(**);

b) hübriidkapitaliinstrumentid, mis on emiteeritud pärast COVID-19 raames rekapitalizeerimist, tingimusel et nendest instrumentidest saadavat tulu kasutatakse üksnes COVID-19 rekapitalizeerimisinstrumentide ja/või käesoleva punkti 77a kohaselt emiteeritud hübriidkapitaliinstrumentide lunastamiseks, ning

c) COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentid, kui riik müüb need erainvestoritele (st mitte avaliku sektori asutustele) hinnaga, mis vastab hübriidinstrumenti nimiväärtusele või suuremale hinnale pluss kogunenud tasumata kupongid koos liitintressiga.

Igal juhul tehakse COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide mittekohustuslikud kupongimaksed enne, kui käesoleva punkti kohaselt mittekohustuslike kupongimaksete keelust vabastatud hübriidkapitaliinstrumentidega seotud vastavaid kupongimakseid, või nendega samal ajal.

Ilma et see piiraks alapunktis b sätestatud lunastamismisoptsoone, tuleb abisaajal selliste hübriidkapitaliinstrumentide osalise või täieliku lunastamise korral, mis on käesoleva punkti kohaselt mittekohustuslike kupongimaksete keelust vabastatud, i) lunastada vähemalt samas ulatuses COVID-19 hübriidkapitaliinstrumente^(***) või ii) emiteerida vähemalt samas ulatuses uusi hübriidkapitaliinstrumente või iii) kui alapunkti i ega ii ei ole täidetud kuue kuu jooksul alates hübriidkapitaliinstrumentide osalisest või täielikust lunastamisest, suurendada tagasimaksmata COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide eest makstavat tasu tagasiulatuvalt alates hübriidkapitaliinstrumenti lunastamise kuupäevast. Viimasel juhul arvutatakse hüvitise suurendamine maksimaalse astmega^(****), mida võib kohaldada lunastatud hübriidkapitaliinstrumentide kehtivusaja jooksul sellise instrumendi nimiväärtuse suhtes^(*****), ja vähemalt 100 baaspunkti ulatuses. Lisaks vähendatakse COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide osalise lunastamise või uute hübriidkapitaliinstrumentide emiteerimise korral vastavalt nimiväärtust, mille suhtes kõnealust hüvitise suurendamist kohaldatakse.

Käesolevat erandit kohaldatakse kõigi selliste eespool nimetatud hübriidkapitaliinstrumentide suhtes, mis on emiteeritud alates 18. novembrist 2021, sealhulgas seoses juba võetud COVID-19 rekapitalizeerimismeetmetega, mille komisjon on enne seda kuupäeva heaks kiitnud.

(*) Käesoleva punkti kohaldamisel käsitatakse kuni kuue kuu jooksul alates COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide emiteerimisest emiteeritud hübriidkapitaliinstrumente nende instrumentidega samal ajal emiteerituna.

(**) Selliseid hübriidkapitaliinstrumente võetakse arvesse punkti 54 kohasel hindamisel.

(***) Kuni olemasolevate COVID-19 hübriidkapitaliinstrumentide kogusumma ulatuses.

(****) Lepinguliselt kokku lepitud maksimaalsete ja minimaalsete kupongimäärade erinevus hübriidinstrumentide kehtivusaja jooksul.

(*****) Kui abisaaja lunastab mitu hübriidkapitaliinstrumentide osa, mille intressimäärad on erinevad, tuleb seda tingimust kohaldada iga osa suhtes eraldi.“

53. Punkti 87 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a. abi antakse hiljemalt 30. juunil 2022 ja see katab katmata püsikulud, mis on tekkinud ajavahemikul 1. märtsist 2020 kuni 30. juunini 2022, sealhulgas kulud, mis on tekkinud osaliselt kõnealusel ajavahemikul (edaspidi „abikõlblikkusperiood“);“.

54. Punkti 87 alapunkti b juurde kuuluv joonealune märkus 75 asendatakse järgmisega:

„(*) Võrdlusperiood on periood 2019. aastal, olenemata sellest, kas abikõlblikkusperiood on 2020., 2021. või 2022. aastal.“

55. Punkti 87 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d. abi kogusumma ei tohi ületada 12 miljonit eurot ettevõtja kohta(*). Abi võib anda otsetoetuste, maksu- ja maksesoodustuste vormis või muus vormis, nagu tagasimakstavad ettemaksed, garantiid, laenu ja omakapital, tingimusel et selliste meetmete kogunimiväärtus jääb allapoole ülemmäära 12 miljonit eurot ettevõtja kohta; kõik kasutatud arvud peavad väljendama brutosummasid, see tähendab, et neist ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid;

(*) Käesoleva jaotise alusel heakskiidetud kavade põhjal antud abi, mis makstakse tagasi enne jaotise kohaselt uue abi andmist, ei võeta vastava ülemmäära ületamise kindlakstegemisel arvesse.“

56. Lisatakse järgmine punkt 87a:

„87a. Käesoleva teatise kohased meetmed, mis on võetud tagasimakstavate ettemaksete, garantiide, laenude või muude tagasimakstavate vahendite vormis, võib konverteerida muus vormis abiks, näiteks toetusteks, tingimusel et konverteerimine toimub hiljemalt 30. juuniks 2023 ja järgitakse käesolevas jaotises esitatud tingimusi.“

57. Lisatakse järgmine jaotis:

„3.13. Investeermistoetus majanduse kestlikuks taastumiseks

88. Liikmesriigid võivad kaaluda erainvesteeringute toetamist stiimulina, mille abil ületada investeeringute puudujääk, mis on kriisi tõttu majanduses tekkinud. Sellise

stiimuliga võiks soodustada teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengut.

89. Komisjon loeb sellised meetmed ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt siseturuga kokkusobivaks, kui täidetud on järgmised tingimused:

a. abi antakse abikava raames. Maksimaalne üksikabi summa, mida võib ettevõtja kohta anda, ei ületa põhimõtteliselt 1 % sellise kava kogueelarvest, välja arvatud olukordades, mida liikmesriigid peavad nõuetekohaselt põhjendama;

b. rahastamiskõlblikud kulud võivad sisaldada üksnes materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulusid. Maa ostmisega seotud kulusid võib arvesse võtta ainult niivõrd, kuivõrd nende kaudu investeeriti kaupade tootmisse või teenuste osutamisse. Finantsinvesteeringud ei ole rahastamiskõlblikud;

c. liikmesriigid võivad abi piirata investeeringutele, millega toetatakse konkreetseid majanduspiirkondi, mis on majanduse taastumise jaoks eriti olulised. Sellised piirangud tuleb siiski kavandada laiapinnaliselt ja need ei tohi viia abikõlblike investeeringute või potentsiaalsete abisaajate kunstliku piiramiseni, mille tulemusel oleksid need suunatud vaid vähestele ettevõtjatele;

d. abi osakaal ei või ületada 15 % rahastamiskõlblikest kuludest. Siiski,

i. väikeettevõtjate tehtud investeeringute puhul(**) võib abi osakaalu suurendada 20 protsendipunkti;

ii. muude VKEdes tehtud investeeringute puhul(**) võib abi osakaalu suurendada 10 protsendipunkti või

iii. üldise grupierandi määruse artikli 14 tingimustele vastavate investeeringute puhul abistatavates piirkondades, välja arvatud üldise grupierandi määruse artikli 14 lõike 14 puhul, võib abi osakaalu suurendada asjaomases piirkonnas abi andmise ajal kehtiva regionaalabi kaardiga kindlaks määratud abi osakaalu võrra;

e. käesoleva jaotise kohaselt antava abi kogusumma ei tohi nominaalväärtuses ületada 10 miljonit eurot ettevõtja kohta, olenemata konkreetsest abimeetmest. Abistatavates piirkondades ei tohi käesoleva jaotise kohaselt ettevõtjale antava abi kogusumma siiski ületada maksimaalset abisummat, mis on arvutatud kooskõlas üldise grupierandi määruse artikliga 14, välja arvatud üldise grupierandi määruse artikli 14 lõige 14, ning mis põhineb kohaldataval regionaalabi kaardil ja millele on liidetud 10 miljonit eurot nominaalväärtuses, olenemata konkreetsest abimeetmest;

f. abi võib anda eri vormis, sealhulgas tagastamatu toetusena, maksusoodustusena või edasilükkamisena, laenude subsideeritud intressimäärana või garantiina. Tagasimakstavate vahendite puhul võivad liikmesriigid ette näha võimaluse konverteerida need toetusteks eelnevalt kindlaksmääratud tingimustel ja eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumide alusel, mis tuleb sätestada kavas ja täpsustada toetuse kohta tehtud üksikotsustes. Tagasimakstavate vahendite, nagu laenud ja garantiid, kestus on piiratud kaheksale aastale.

90. Kaaludes abi positiivset mõju ja selle negatiivset mõju konkurentsile, pöörab komisjon erilist tähelepanu ELi taksonoomiamääruse (EL) 2020/852 artiklile 3, sealhulgas olulise kahju ärahoidmise põhimõttele, või muudele võrreldavatele meetoditele. Komisjon leiab, et oluliselt keskkonnanäesmärke kahjustavatel

investeeringutel(***) ei ole tõenäoliselt piisavat positiivset mõju, mis kaaluks üles nende negatiivse mõju konkurentsile ja kaubandusele(****).

91. Käesoleva jaotise kohane abi võib lisanduda teatamisele kuuluvale investeeringuteks ettenähtud regionaalabile ja seda võib kumuleerida muud liiki abiga käesoleva ajutise raamistiku punktis 20 täpsustatud tingimustel. Abi kogusumma ei tohi mingil juhul ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest. Seetõttu on välistatud kumulatsioon rahastamispuudujääki katta võivate muude abivahenditega.

92. Selle jaotise kohast abi ei või anda ettevõtjale, kes oli raskustes (üldise grupierandi määrase tähenduses(****)) juba 31. detsembril 2019. See ei kehti selliste mikro- või väikeettevõtjate (üldise grupierandi määrase I lisa tähenduses) kohta, kes olid juba 31. detsembril 2019 raskustes, tingimusel et nende suhtes ei kohaldata riikliku õiguse alusel maksejõuetusmenetlust ja et nad ei ole saanud päästmisabi(*****) ega ümberkorraldamisabi(*****).

93. Selle jaotise kohast abi võib anda kuni 31. detsembrini 2022. See ei kehti investeeringuteks ettenähtud abi kohta, mis anti enne 1. veebruari 2020.

94. Selle jaotise kohaselt antud abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne investeeringuga seotud tööde alustamist.

95. Erandina punktist 94 loetakse maksusoodustuste vormis meetmetel olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:

a. meetmega antakse abi saamiseks õigus objektiivsete kriteeriumide alusel ning ilma, et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutlusõigust kasutada, ning

b. meede on vastu võetud ja jõus enne investeeringuga seotud tööde alustamist.

96. Kui investeeringute toetamise kavadega antakse abi üksnes garantiide või laenude või samalaadsete tagasimakstavate vahendite vormis, ei tohi abi kogusumma erandina punkti 89 alapunktist e ületada nominaalväärtuses 15 miljonit eurot ettevõtja kohta ja erandina punkti 89 alapunktist d ei tohi abi osakaalud ületada 30 % rahastamiskõlblikest kuludest. Kui kohaldatakse punkti 89 alapunkti d alapunktides i, ii või iii sätestatud tingimusi, võib seda piirmäära suurendada kooskõlas nimetatud sätetega. Selle punkti kohastes kavades tuleb kinni pidada vastavalt punkti 25 alapunktidest a ja b, punkti 25a esimesest ja teisest lausest või punkti 27 alapunktidest a ja b ning punkti 27a esimesest ja teisest lausest. Kumulatsioon muu käesoleva jao kohase abiga on välistatud. Lisaks tuleb järgida punkte 29, 30 ja 31. Garantiide korral ei tohi need ületada:

i) 90 % laenu põhisummast, kui krediidiasutus ja riik kannavad kahju proportsionaalselt ja samadel tingimustel, või

ii) 35 % laenu põhisummast, kui kahjumit kannab kõigepealt riik ja alles seejärel krediidiasutused (st esimese järjekoha kahju garantii), ning

iii) mõlemal eespool nimetatud juhul, kui laenu suurus aja jooksul väheneb, näiteks põhjusel, et laenu hakatakse tagasi maksma, peab tagatud summa vähenema proportsionaalselt.

97. Liikmesriigid võivad kaaluda ka olemasolevate kavade loomist või muutmist keskkonna- või teadusprojektide suhtes kohaldatavate eeskirjade, nimelt keskkonna- ja energiaalase abi suuniste^(*****) või teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava abi raamistiku^(*****) alusel, et toetada majanduse kestlikku taastumist. Komisjon on seisukohal, et pidades silmas eesmärki hõlbustada Euroopa majanduse kiiret taastumist, võivad liikmesriigid kavade kehtestamisevõi olemasolevate kavade muutmisega näha ajutiselt ette kõnealuste suuniste raames ka suurema üksikabi võimaldamise, ilma et meetmetest oleks vaja eraldi teatada. Komisjon loeb sellised abikavad või olemasolevate kavade muudatused kokkusobivaks, kui individuaalse teavitamise suhtes kohaldatavaid piirmäärasid ületatakse kuni 50 %, tingimusel et kinni on peetud kohaldatavate suuniste kõigist muudest sätetest, komisjoni otsus meetme lubamise kohta tehakse enne 1. jaanuarit 2023 ja asjaomane üksikabi antakse enne 1. jaanuarit 2024.

(*) Üldise grupierandi määruse I lisa tähenduses.

(**) Üldise grupierandi määruse I lisa tähenduses.

(***) Määruse (EL) 2020/852 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13) artikli 17 tähenduses.

(****) Selliste meetmete puhul, mis on identsed nõukogu heaks kiidetud taaste- ja vastupidavuskavade meetmetega, loetakse olulise kahju ärahoidmise põhimõtte tingimus täidetuks, sest seda on juba kontrollitud.

(*****) Nagu on määratletud üldise grupierandi määruse artikli 2 lõikes 18.

(*****) Alternatiivina, kui nad on saanud päästmisabi, on nad käesoleva teatise alusel abisaamise hetkeks laenu tagasi maksnud või garantii lõpetanud.

(*****) Alternatiivina, kui nad on saanud ümberkorraldamisabi, ei kohaldata nende suhtes käesoleva teatise alusel abisaamise hetkel enam ümberkorraldamiskava.

(*****) Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunised aastateks 2014–2020 (ELT C 200, 28.6.2014, lk 1).

(*****) Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik (ELT C 198, 27.6.2014, lk 1).“

58. Lisatakse järgmine jaotis:

„3.14. Maksevõimetoetus

98. Liikmesriigid võivad kavandada majanduse taastamise toetamist ettevõtjate maksevõime tugevdamise kaudu. See võib kõne alla tulla eelkõige juhul, kui ettevõtete võlakooormus on majanduskriisi tõttu kasvanud, mis võib pärssida edasisi investeringuid ja pikaajalist majanduskasvu. Sellised meetmed tuleks kavandada viisil, mis stimuleerib erainvesteringuid kasvupotentsiaaliga ettevõtetesse.

99. Komisjon loeb sellised meetmed ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt siseturuga kokkusobivaks, kui täidetud on järgmised tingimused:

a. maksevõimetoetuse andmisega stimuleeritakse erainvesteringuid omakapitali, allutatud võlga või kvaasiomakapitali, sealhulgas passiivsetesse osalustesse või osaluslaenudesse;

b. abi antakse kava alusel, sihtotstarbeliste investeerimisfondide riigigarantiide või sarnaste meetmete vormis, et stimuleerida investeerimist lõplikesse abisaajatesse. Kõnealune investeering tehakse finantsvahendajate kaudu selliste investeerimisfondide vormis, mis põhimõtteliselt valitakse avatud, läbipaistvas ja mittediskrimineerivas menetluses. Põhimõtteliselt peaks kõnealuste fondide valitsejate tasustamine põhinema fondi koguportfelli tulemustel;

c. abikõlblikud lõplikud abisaajad on üksnes VKEd ja väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad(*);

d. kui krediidiasutused tegutsevad käesoleva jaotise kohaselt võetud meetmete puhul finantsvahendajatena, näiteks väärtpaberistavad selliseid investeeringuid, et teha need teistele investoritele kättesaadavaks, peavad nad jagama asjakohast osa riskist. Tõenäoliselt peetakse riskijagamist asjakohaseks, kui krediidiasutus või investeerimisühing hoiab oma bilansis vähemalt 10 % selliste instrumentide mahust;

e. abikõlblikud kavad peavad sisaldama erainvestorite uutest lisainvesteeringutest saadavat võimendust. Investeerimisotsused tuleb vastu võtta kasumile orienteeritud viisil ja tuginedes äriplaanile või investeerimiskavale, mis tõendab, et abikõlblikud lõplikud abisaajad on pikaajaliselt elujõulised ettevõtjad;

f. kõik institutsionaalsed investorid, olenemata nende laadist või geograafilisest asukohast, võivad loodavatesse investeerimisfondidesse investeerida võrdsetel tingimustel;

g. investeeringute kasumile orienteerituse tagamiseks on abiga tagatud, et investorid kannavad asjakohase osa riskist. Riigi kaetud esimese järjekorra kahju puhul on sellist riskijagamist võimalik saavutada seeläbi, et garantii või sarnase meetme väärtus ei ületa 30 % alusportfelist, mis hõlmab ainult põhisummasid ilma intressi või kõrvalkohustusteta;

h. garantii kestus ei ületa aluseks olevast vahendist olenemata kaheksat aastat. Võlale antud garantii puhul ei tohi see ületada aluseks oleva võlainstrumendi tähtaega. Omakapitaliinvesteeringute puhul ei või garantii katta finantsvahendaja investeeringuid, mis on tehtud pärast punktis 101 nimetatud kuupäeva;

i. tagatise kasutamine on lepinguliselt seotud eritingimustega („tagatissündmused“), mis võivad ulatuda abi saava ettevõtja pankroti kohustusliku väljakuulutamiseni või muu samalaadse menetluseni. Pooled peavad kõnealustes tingimustes kokku leppima garantii andmise ajal. Omakapitaliinvesteeringutele antavate garantiide puhul võib kõlblike kahjumite katmiseks kasutada garantiid ainult hetkel, kui fondi tegevus lõpetatakse ja kõik portfelliinvesteeringud turutingimustel võõrandatakse;

j. riigi võetud risk kajastub turumajandusele vastavas piisavas tasuvuses. Selline tasuvus võib olla otsene tasu garantiipremia näol või õigus saada osa sellistesse fondidesse kogunevast kasumist, seda olenevalt ka instrumendi laadist (kas siis allutatud laenude või omakapitali puhul). See tuleb kalibreerida, võttes arvesse lõplike abisaajate investeerimisjärgu krediidireitingut, hõlmatud instrumentide liike ja antud kaitse kestust;

k. rakendatakse mõjusaid kaitsemeetmeid tagamaks, et eelis antakse võimalikult suures ulatuses edasi lõplikele abisaajatele;

l. antava rahastamise kogusumma ei ületa 10 miljonit eurot ettevõtja kohta;

m. kui liikmesriik põhjendab seda nõuetekohaselt komisjonile ja kooskõlas konkurentsimoontonutuste piiramise lisatingimustega, võib komisjon aktsepteerida alternatiivseid valiku- ja tasustamismeetodeid, suuremaid rahastamise summasid ja/või vahepealse suurusega ettevõtjaid.

100. Lõplik abisaaja ei või olla finantseerimisasutus.

101. Selle jaotise kohast abi võib anda hiljemalt 31. detsembril 2023.

102. Selle jaotise kohast abi võib kumuleerida muu abiga tingimused, et sellise muu abi puhul on täidetud vastavad künnised ja muud tingimused. Siiski ei tohi käesoleva jaotise kohast abi anda teatise jaotise 3.11 kohast toetust saavatele ettevõtjatele.

(*) Nagu on määratletud riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi suuniste (ELT C 19, 22.1.2014, lk 4) punkti 52 alapunktis xxvii.“

59. Punktid 88–96 nummerdatakse ümber punktideks 103–111.

60. Punkt 90 nummerdatakse ümber punktiks 105 ja asendatakse järgmisega:

„105. 30. juuniks 2022 peavad liikmesriigid esitama komisjonile loetelu meetmetest, mis on kehtestatud vastavalt käesoleva teatise alusel heakskiidetud kavadele.“

61. Punkt 93 nummerdatakse ümber punktiks 108 ja asendatakse järgmisega:

„108. Komisjon kohaldab käesolevat teatist alates 19. märtsist 2020, arvestades COVID-19 pandeemia majanduslikku mõju, mis on nõudnud viivitamatut tegutsemist. Käesolev teatis on koostatud lähtuvalt praegustest erakorralistest asjaoludest ja seda ei kohaldata pärast käesolevas teatises nimetatud kuupäevi. Komisjon vaatab kõik käesoleva teatise jaotised läbi enne 30. juunit 2022 tähtsatel konkurentsiga seotud või majanduslikel kaalutlustel. Vajaduse korral võib komisjon esitada ka täiendavaid selgitusi oma lähenemise kohta konkreetsetele küsimustele.“

3. TURUKÕLBLIKU RISKI RIIKIDE LOETELU LÜHIAJALISE EKSPORDIKREDIIDIKINDLUSTUSE TEATISEST VÄLJAJÄTMISE PIKENDAMINE

62. Komisjon käsitab kõiki kaubanduslikke ja poliitilisi riske, mis on seotud ekspordiga allpool loetletud riikidesse, ajutiselt turukõlbmatuna kuni 31. märtsini 2022.

Belgia	Küpros	Slovakkia
Bulgaaria	Läti	Soome
Tšehhi Vabariik	Leedu	Rootsi
Taani	Luksemburg	Austraalia
Saksamaa	Ungari	Kanada

Eesti	Malta	Island
Iirimaa	Madalmaad	Jaapan
Kreeka	Austria	Uus-Meremaa
Hispaania	Poola	Norra
Prantsusmaa	Portugal	Šveits
Horvaatia	Rumeenia	Ühendkuningriik
Itaalia	Sloveenia	Ameerika Ühendriigid

LISA

Teave, mis tuleb esitada loetelus kehtivatest abimeetmetest, mida on lubatud kohaldada vastavalt riigiabi ajutisele raamistikule majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis ja mille kohta on komisjonile teatatud kohaldamisaja pikendamisest, eelarve suurendamisest ja/või muudest muudatustest, et viia need meetmed vastavusse käesoleva teatisega muudetud ajutise raamistikuga

Liikmesriike kutsutakse üles koondama oma kavandatud muudatused gruppide teatisesse, kasutades vajaduse korral alljärgnevat loetelu.

Olemasolevate meetmete loetelu ja kavandatud muudatused					
Heakskiidetud meetme riigiabi number ¹⁵	Jaotis	Teatatud muudatus (võimalik alajaotus 1., 2., 3. jne muudatuse kaupa)	Kavandatud muudatuste puhul asjakohane ajutise raamistiku punkt	Kinnitus, et kehtivat meetet ei ole muul viisil muudetud	Muudatuse riiklik õiguslik alus

---

¹⁵ Kui meetet on muudetud, märkige algse heakskiitva otsuse riigiabi number.